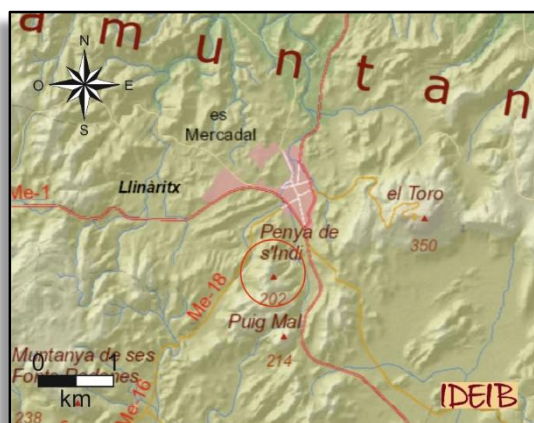

ME09GE

646002

Modelat eòlic dels gresos de la penya de s'Indi

Situació

Municipi:

Es Mercadal

Coordenades UTM
(31N ETRS89):

X: 593376
Y: 4425522

Dificultat i duració

15 min

1 2 3

Accés

Hi podeu accedir des de la carretera general Me-1 en direcció a Maó i aparcar a l'aparcament habilitat per arribar a la finca pública de s'Arangí o bé podeu contemplar el LIG des del mirador habilitat al cantó de la carretera en direcció a Ciutadella.

Interès principal

Geomorfològic

Interès secundari

Estratigràfic

Descripció de la localitat

Els afloraments geològics de Menorca més vistosos o espectaculars per al públic en general corresponen a les roques vermelles del pèrmic i triàsic, afectades per processos erosius que hi han modelat formes curioses. Aquestes roques es localitzen en una Menorca interior desconeguda, en zones de difícil accés (sense camí definit) i habitualment en àrees de propietat privada. Per açò, els afloraments de la Menorca vermella són poc coneguts, amb l'excepció d'alguns, ubicats en zones litorals de gran afluença, com les cales del Pilar o Pregonda o de la penya de s'Indi.

La penya de s'Indi correspon a un monòlit situat al turó del puig Mal (a 202 m), on l'erosió eòlica ha modelat formes curioses en gresos massius vermells del triàsic inferior (sedimentats fa 251 milions d'anys). Des de la carretera Me-1, prop des Mercadal, el monòlit mostra el perfil de manera altiva, amb nas aguilenc i un gran plomall, que recorda un gran cap indi apatxe, un aspecte particular que implica que representi l'element més popular del patrimoni geològic menorquí.

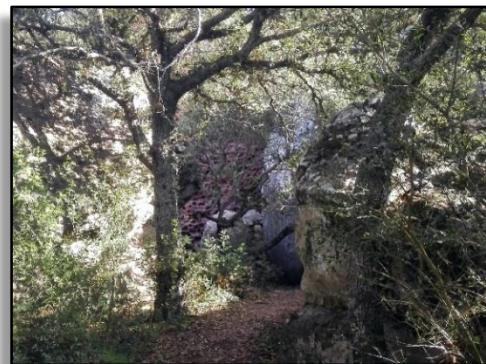

Vista de la penya de s'Indi des de la carretera Me-1 on s'aprecia el perfil amb nas aguilenc i un gran plomall, símbols d'un gran cap indi apatxe.

L'interès geològic d'aquesta localitat s'associa especialment a les formes d'erosió dels gresos vermells massius, moltes vegades amb estratificacions creuades ben conservades, que indiquen que aquestes roques foren sedimentades per grans rius, i on els plans d'estratificació, molt espaiats, afavoreixen que l'erosió limiti monòlits aïllats.

En qualsevol cas, les formes més espectaculars, en aquesta i altres localitats de la Menorca vermella, s'associen especialment a formes alveolars d'erosió en niu d'abella, algunes de les quals caracteritzades per una grandària sorprenent (anomenats taffones, alvèols de més de 10 cm d'alçada i profunditat), com a resultat de l'erosió eòlica dels gresos.

El vent més important de l'illa, tant per freqüència com per velocitat, però també pels efectes ambientals, econòmics i socials, és la tramuntana que arriba a bufar pràcticament tres quarts parts de l'any amb velocitats sostingudes de 90 km/h i amb ratxes de fins a 120 km/h, fet que implica una salinització eòlica per la gran càrrega de sals marines que transporta l'aire i que va precipitant mentre el vent travessa tota l'illa. És un efecte que té una incidència important en la vegetació, atès que provoca l'abanderament d'algunes espècies cap al sud i també sobre els gresos, i afavoreix l'aparició d'aquestes belles formes en unes roques que a la vegada han estat prèviament debilitades per la tectònica, l'activitat orgànica, els canvis de temperatura o el diferent grau de cimentació.

Al voltant del monòlit els gresos presenten grans formes d'erosió en niu d'abella o taffone, que resulten de la meteorització química, originada pel vent carregat de sal en els gresos massius vermells del triàsic inferior, que han estat prèviament debilitats.

Per a saber-ne més

- GÓMEZ, D., 1987. *Estratigrafia física y petrología sedimentaria del Pérmico y Buntsandstein de la isla de Menorca*. Inèdit. Tesi de llicenciatura. Universitat Autònoma de Barcelona, 117 p.
- GÓMEZ-GRAS, D., 1993. El Permotriás de las Baleares y de la vertiente mediterránea de la Cordilera Ibérica y del Maestrat: Facies y petrología sedimentaria. *Bol. Geológico y Minera*, vol 104-5. 467-515. Madrid.
- LLOMPART, C.; OBRADOR, A.; ROSELL, J., 1979. Geologia de Menorca. *Enciclopèdia de Menorca*. Obra Cultural Balear, T. 1: 1-83.
- OBRADOR, A., 1977. Bibliografía del Permo-Trias de las islas Baleares. *Cuader. de Geología Iberica*, 4: 669-672.
- OBRADOR, A.; MERCADAL, B., 1979. Geomorfologia de Menorca. *Enciclopèdia de Menorca*. Obra Cultural Balear. T. 1: 265-320.
- RODRÍGUEZ-PEREA, A.; RAMOS-GUERRERO, E.; POMAR, L.; PANIELLO, X.; OBRADOR, A.; MARTÍ, J., 1987. El Triásico de las Baleares. *Cuad. Geol. Iber.*, 11:295-321.
- ROSELL, J., 1988. Caracterización sedimentológica y petrográfica de la serie roja permo-triásica de la isla de Menorca. *Bol. Geol. y Min.*, XCIX(1): 71-82.
- ROSELL, J.; LLOMPART, C., 2002. *El naixement d'una illa. Menorca. Guia de geologia pràctica*. Impressió i relligat Dacs, Indústria Gràfica, SA. Moncada i Reixac. 279 p.

Recomanacions

El LIG es pot visitar sense problemes en qualsevol època de l'any. Se situa a la finca pública de s'Arangí, adquirida pel Govern balear al 2002 i oberta al públic des del 2012. S'han adaptat a nous usos 30 hectàrees de terreny de la finca, on s'han creat tres quilòmetres d'itineraris de diferents dificultats que recorren els llocs més singulars i entre els quals s'ha habilitat un recorregut didàctic emmarcat en el projecte "LIFE+Bosc" del Consell Insular de Menorca. També s'han adequat tres miradors en els punts més alts, s'ha consolidat una àrea de conservació de flora i s'ha instaurat una àrea recreativa a l'entrada principal de la finca.

Es recomana no limitar la visita únicament a la contemplació del monòlit des del mirador habilitat a la carretera, sinó accedir a la finca pública per observar les espectaculars formes erosives i gaudir de la natura en general.